



Csúszó: KNEZT JUDIT

Csúszás ideje: 1972.

TART.: PADÁNTI BIRÓ MÁRTON EGHAZLATOGATÁSI  
FEGTÖKÖNTVE CSÖKÖLYBEN 1748.

---

14 lap

---

Földrajzi mutató: CSÖKÖLY

Szakmutató: XXII

PAPÍRIPARI VÁLLALAT



KISKUNHALASI GYÁRA

LELTÁRKÖRÖS

ÁTVÉZETVE AZ EGYSÉGES LTK. 2104-es TÉTELE ALÓL



C s ö k ö l y .

1748.december 5-én ment végbe a veszprémi püspökség kegyurasága alá tartozó C s ö k ö l község kánoni látogatása.

Jelen voltak: Armpruszter Kristóf intéző ur, Kovács Ferenc, Végh András, Lach Márton, Kocsis Gergely, Gondor György, Jellasics János és Magyar István községi bírák és esküdtek.

1.  
Templom.

1. E fatemplomnak - melyet 1717-ben vettek vissza a reformátusoktól - kegyura Méltóságos és Főtisztelendő Padányi Biró Márton veszprémi püspök ur, aki az egyházi felszerelésekre vonatkozó kegyuri kötelezettségének kegyesen és bőségesen eleget tett, a kőtemplom építésére vonatkozólag pedig előzetes rendelkezéseket tett.

2. A templom címe a Legszentebb Háromság - gróf Volkra Ker.János rendelkezéséből, aki a templomot a fent említett évben, midőn a reformátusoktól visszavették, fel is szentelte.

E templomból évente négy bucsujárás indul, kettő Nagyatádra, a szent kereszt feltalálásának és felmagasztalásának ünnepén, egy Nagybajomba Urnap nyolcada alatti vasárnapon és egy Saárdra Urunk Szineváltozásának ünnepén. Itthon az Egyház által általánosan elfogadott körmeneteken kívül más ájtatosságok, vagy





társulatok nincsenek.

3. A templomnak semmiféle jövödelme, földje, vagy más hasonló járandósága nincs.

4. A szent hajlék tetőzetének fenntartása a falu lakosságát terheli, de mivel tulnyomórészben másval-lásuak, nem tesznek eleget kötelezettségüknek. Ezért az eső beesik s a templom vakolata darabonként le-  
hullik. Belül azonban a lehetőséghez mértén tiszta. Paraszti munkával készített padok, kórus és szószék,  
van és négy változatu orgona.

5. A Legméltóságosabb Oltáriszentséget illő módon őrzik, havonta ujitják. Szabályos keresztkut is van, a szenteltviz kivételére alkalmas edénnyel.

6. 1748-ban öröklámpát is ajándékoztak a templomnak, de az olajra nincs alapítvány.

7. Gyóntatószék nincs a templomban, azért a főoltár mellett, nyitott helyen gyóntatnak, karingben, stó-  
lával.

8. A hivek használatára szánt szenteltvizet a templom bejáratánál őrzik és szabályosan szentelik.

9. Ereklyék nincsenek.

10. A Méltóságos és Főtisztelendő Főpásztor rende-  
letére van a templomon kívül igen alkalmas helyen  
kihasított temető, de a másvallásu alattvalók enge-  
detlensége miatt még nincs körülkerítve s emiatt



még nincs szentelve. Ezért az elhagyott templom körüli régi temetőben vegyesen temetkeznek a katolikusok a másvallásuakkal.

### 2. Oltárok.

1. E templomban három oltár van. A főoltár a Szent-háromság tiszteletére, az egyik mellékoltár a Boldogságos Szüz tiszteletére, a másik a Mindenszentek tiszteletére van szentelve.

2. A főoltáron - egyedül itt miséznek - három terítő van, a kis oltárokon kettő-kettő. A főoltár a többi szükséges felszereléssel is el van látva, nem úgy a mellékoltárok. Ugyanakkor áldotta meg a Főpásztor, amikor a templomot.

3. Egy megfelelő nagyságu hordozható oltárkő van. El van látva ereklyékkel, le van pecsételve és konzekrálva.

### 3. Torony, vagy harangláb.

1. A templom mellett fa harangláb van, tetején fém kereszt.

2. Két harang függ rajta. Az egyiknek sulya egy mázsa és harminc font. Szüz Mária tiszteletére a helybeli lakosok szerezték be. Méltóságos és Főtisztelendő gróf Volkra püspök ur szentelte meg. A másik körülbelül 80 font. Főtisztelendő Simonfi Mihály akkori plebános szerzeménye. Megszentelte Méltóságos és Főtisztelendő Acsádi Ádám püspök a Szent Kereszt tiszteletére.



4

## Sekrestye.

1. Sekrestye nincs. A szent felszerelést ezért ládákban őrzik, még pedig tisztán. A következők vannak: Egy szentségmutató. Felső része aranyozott ezüst, nyele aranyozott réz. Egy áldoztató kehely, aranyozott réz. Három kehely, tányérkával (patena). Egy aranyozott ezüst a patenával együtt, a másik kettő aranyozott réz. Aranyozott ezüst szelence a Szent Utravaló számára. Egy réz kereszt (pacificale). Kilenc oltárterítő. Négy miseing. Ugyanannyi vállkendő és öv. Kilenc kopott miseruha, stórával, manipulussal. Kivéve egy selyem papi ornátust, melyet a jelenlegi Méltóságos Főpásztor általam küldött a templomnak. Négy burza és palla. Egy sárga palást. Öt keményítés nélküli kehelyabrosz. Hét közönséges vászon kehelytörlő. Tizennégy selyemkendő, tizenegy vászon. Egy antipendium. Egy karing, három kendő. Egy szertartáskönyv, egy misekönyv, egy gyász-misekönyv s egy evangéliumos könyv.

2. A felszerelést a perselypénzből szerzik be, továbbá az ünnepek megszegőire kirótt birságokból. A plebánosnak meghagytuk, hogy a templom leltárát készítse el.

3. Alapítvány nincs. ✓

4. Bucsuengedély, vagy társulati kiváltság nincs. ✓

5. Az 1. alatt jelzett felszereléseken kívül van





egy csengő a főoltárnál, egy réz füstölő tömjéntartóval, tömjén nagyobb ünnepekre, amit a perselypénzből vesznek. Két kopott zászló, azonkívül fém szelence a szent olajok számára. Mindezeket tisztán tartják.

#### Templomatya. <sup>5</sup>

1. A vásár- és ünnepnapokon gyűjtött adományokból adódó templomi jövedelmet a templomatya őrzi.

2. 1748-ban a templom hagyatéki vagyona 10 Ft. Fizetendő, ha a templomépités megkezdődik.

3. A felesküdt templomatya Márkus Mihály. Kötelezettségének szorgalmasan eleget tesz. Számadására felmentvényt megadjuk.

#### Plebános. <sup>6</sup>

1. A plebános Gyenge István, 27 éves, magyar származású világi pap. Bölcséletet végzett. Három éves pap. Az egyházmegye szolgálatára szentelték. Ezen a plebánián két éve működik. Előzőleg a püspöki udvarban volt alkalmazva. A hitvallás és az egyházmegyei eskü letétele után a Főpásztortól elnyerte a javadalmat.

2. Állandóan a plebánián tartózkodik. Naponta miséz. A betegeket ellátja s őket otthonukban is meglátogatja és lelki vigaszban részesíti. Vasárnap délelőttökön predikál, délutánokon hitoktatást végez. Az ünnepi szentbeszédek sem hanyagolja el.

3. A Főpásztor figyelmeztetése óta tisztesebben él,



ugyannyira, hogy előbbi tettei úgy látszik feledésbe merülnek. Hanyagsága következtében senki sem halt meg szentségek nélkül.

4. A szent utravalót és a betegek olaját, amennyire a község szegénysége megengedi, illő tisztelettel, bár a hivek kísérete nélkül viszi a betegekhez.

A plebánosi jogkör és az egyház jogainak gyakorlásában körültekintő. Szerény javadalmához képest eléggé bőkezű. A házasságkötéseknél a Tridenti Szent Zsinat előírásait pontosan betartja. A jegyeseket szorgalmasan részesíti a jegyesoktatásban.

5. Nincs teljes és általános lélekösszeírása. De a korábbi anyakönyv betelvéen, ujról gondoskodott s ebbe a kereszteltek, házasultak, elhaltak és megtértek nevét külön-külön bejegyzi.

A következő hittudományi, szónoki és hitbuzgalmi könyvei vannak: Reifenstul, Egyházjog két kötetben, ~~Moralki~~ Moralista, Lacróix, Magyar Szentírás, P. Laselve vasárnap ő és ünnepi beszédei, Nucleus Catecheticus, Magyar Szentek Élete, Herczik, Kempis Tamás, Sz. Ágoston Vallo- másai.

Buzgólkodása folytán ~~18~~ 1748. január 1 től kezdve megtértek: Tóth Mihály Kadarkut, Hegedős Anna Nagykor- pád, Németh Katalin Kovácsi, Nagy Márton Kovácsi, Mátés Erzsébet Kovácsi, Ihász István ~~Jász~~ Jád, Krósz Mihály



Csököl, Hámán Erzsébet és három gyermeke Csököl.

6. Plebánia leltár nincs.

7. Háznépe jó hirnek örvend. Szakácsnéja 50 év körüli özvegyasszony, misehallgatásra kötelezi. A civakodó házastársakat kibékíti. Nyilvános ájtatosságokon otthon és a szomszédos plebániákon részt vesz.

Javadalom.

1. A plebánosnak itt semmiféle alapítványi javadalma nincs.

2. Egy egész jobbágytelek van számára kihalva.

3. A hivektől a Potyondi féle rendelkezés szerint megélhetésére évente 25 Frt. készpénzt kap. A gabonából minden egyes 12 évet betöltött férfi után negyed pozsonyi mérőt kötelesek adni, úgy a katolikusok, mint a másvallásuak. Ezen kívül az ősziak alá négy napi, a tavasziak alá ugyancsak négy napi szántást kötelesek teljesíteni. Mintegy tíz szekér szénát adó rét kaszálása és beszállítása is terheli a lakósokat.

Stóladijak: Keresztelés 1 Máriás. Avatás: ennek hetedrésze (septenarium). Helybeliek esketése: 1 Frt. Vidékiektől szabad stóla. Felnőttek temetése 50 kf. Gyermekek temetése: 17 kr. Énekes gyászmise 1 Frt. Gyászbeszéd: 1 Frt.

4. A plebánia épület sárral tapasztott fa, szalma tetővel. Két szobája van a plebánosnak, a harmadik a





háznépé. A konyha ugyancsak fából. Ezekhez járul még egy fából épült kamra, istálló az állatok számára és megfelelő nagyságu konyhakert. Ennek bekerítéséről, valamint a ház javításáról a hívek kötelesek gondoskodni.

5. A tizenhatodot itt épp úgy megtagadják, mint más plebániákon.

#### Iskolamester.

1. Körtvéles István iskolamesternek alapítványi javadalma nincs. A lakosságtól azonban páronként egy garas készpénzt, egy negyed pozsonyi mérő gabonát, egy napi őszi szántást, két szekér szénát és tiz kocsi fát kap.

Stóla: Temetés: 10 kr. Énekes gyászmise 25 kr.

A jegyesek hirdetésének megírása 5 kr. Éjszakai és nappali zsolvározásért (halott virrasztás? H.J.) 40 kr., csak nappali vagy éjszakai zsolvározásért 20 kr. Lakóháza és konyhája van. Más nincs. Tatarozása a híveket terheli.

2. Oktatásra beiratkozott gyermek nincs.

3. De nem is rendelkezik elégséges tudománnyal s ezen felül torkos és részeges. Emiatt a vizitáció alkalmával elbocsájtott.

4. A bábaasszony kioktatását a plebános magának tartotta fenn. Esküt tett és kioktatott bábaasszony Thot Dorottya.



9  
Hivek.

1. A plebánosnak megadják a kellő tiszteletet, de kevésbé engedelmesek.

2. Húsvéti gyónásukat és áldozásukat többségükben elvégzik. De az előirt időn kívül nem igen buzgók a szentségek vételében.

3. Mind magyarok. Tulnyomó többségükben reformátusok, katolikusokkal keverve. De mivel saját pásztoruk nincs, a katolikus plebánosnak fizetnek mind.

4. A katolikusok vasár- és ünnepnapokon szorgalmasan járnak templomba és gyermekeiket is küldik a keresztény oktatásra. A másvallásuak pedig saját vallásuk szomszédos templomaiba és papjaikhoz járnak és ott részesülnek oktatásban.

5. A plebános fenntartására szolgáló pénzbeli járandóságot és a stólat szorgalmasan megfizetik. Nem úgy a gabonajárandóságot.

A plebáניהáz és mesterlakás, valamint a templom tartozásában s a temető kerítésének gondozásában engedetlenség és tunyák.

6. Mindössze három vegyes házaspár van. Ezek gyermekeinek közömbös nevelését tilalmaztuk.

7. Sok a káromkodó. Nyilvános bűnös nincs.

8. A katolikusok és a reformátusok is nyíltan gyakorolják vallásukat s emiatt mindennapi a veszekedés



és torzsalkodás.

9. Különváltan élő házastársak, vagy tiltó akadállyal kötött házasságok nincsenek.

10. Mindkét nemű katolikus gyónőkötelesek és kiskorúak az alább csatolt összeírásban szerepelnek.

Csököl község és plebánia lélekösszeírása:

|    |                       |         |                        |
|----|-----------------------|---------|------------------------|
| 1. | Büki Rebeka           | 36 éves | özvegy                 |
|    | Fia: Boros István     | 16      |                        |
|    | Leánya: Ilona         | 3       |                        |
|    | Szolga: Ila György    | 18      |                        |
|    | Dencsi Mihály         | 17      |                        |
| 2. | Vég András            | 65      | vegyesházas kálvinista |
|    | F.: Szeles Erzsébet   | 50      | vegyesházas            |
|    | Fia: Mihály           | 30      | vegyesházas            |
|    | F.: Kovács Erzsébet   | 26      | vegyesházas kálvinista |
|    | Fia: György           | 5       |                        |
|    | Leányai: Ilona        | 4       |                        |
|    | Katalin               | 3       |                        |
|    | Juhász: Szürke István | 30      |                        |
|    | F.: Kiss Mária        | 27      |                        |
|    | Fia: Ferenc           | 4       |                        |
|    | Szolgáló: Pap Ilona   | 20      |                        |
| 3. | Márkus Mihály         | 70      | özvegy                 |
|    | Fia: János            | 20      |                        |
|    | F.: Török Ilona       | 18      |                        |
|    | Gy.: István           | 2       |                        |
|    | Ilona                 | 1       |                        |





- |     |                           |    |              |            |
|-----|---------------------------|----|--------------|------------|
| 9.  | Kocsis Gergely            | 50 | éves         |            |
|     | F.: Tamás Erzsébet        | 38 |              |            |
|     | Fia: János                | 5  |              |            |
|     | Leányai: Éva              | 11 |              |            |
|     | Ilona                     | 10 |              |            |
|     | Katalin                   | 1  |              |            |
|     | “sellér: Maszterics Pál   | 27 |              |            |
|     | F.: Kocsis Judit          | 18 |              |            |
| 10. | Bogdahály Antal           | 31 | bérmálkozott |            |
|     | B.: Baracsonics Zsuzsanna | 27 |              |            |
|     | Fia: János                | 3  |              |            |
| 11. | Gerderics András          | 30 |              |            |
|     | F.: Jellasics Katalin     | 25 |              |            |
|     | Leányai: Mária            | 7  |              |            |
|     | Katalin                   | 1  |              |            |
| 12. | Varga János               | 65 | vegyesházás  |            |
|     | F.: Balás Erzsébet        | 53 | vegyesházás  | kálvinista |
|     | Vő: Csatos György         | 30 |              |            |
|     | F.: Katalin               | 25 |              |            |
|     | Zsellér: Molnár György    | 21 |              |            |
|     | F.: Szablás Katalin       | 18 |              |            |
| 13. | Kanyar Mihály             | 40 |              |            |
|     | F.: Kustos Dorottya       | 35 |              |            |
|     | Fiai: Sándor              | 15 |              |            |
|     | Mihály                    | 10 |              |            |



|     |                            |        |                     |
|-----|----------------------------|--------|---------------------|
|     | Leányai: Ilona             | 5 éves |                     |
|     | Éva                        | 1      |                     |
|     | Zsellér: Kovács Mária      | 27     | özvegy              |
| 14. | Szabó István               | 28     |                     |
|     | F.: Kanyár Erzsébet        | 20     |                     |
|     | Leányai: Ilona             | 3      |                     |
|     | Katalin                    | 1      |                     |
| 15. | Jellasics János            | 73     | bérmálkozott özvegy |
|     | Leánya: Ilona              | 14     |                     |
|     | Fia: Mátyás                | 28     |                     |
|     | F.: Rósterics Rozália      | 18     |                     |
|     | Másik fia: Ignác           | 23     |                     |
|     | F.: Hollósy Erzsébet       | 17     |                     |
| 16. | Bácsi István               | 40     |                     |
|     | F.: Hegedős Ilona          | 30     |                     |
|     | Fiai: György               | 9      |                     |
|     | János                      | 7      |                     |
|     | Szolgáló: Szürke Zsuzsanna | 39     | özvegy              |
| 17. | Bácsó Katalin              | 70     | özvegy              |
|     | Leányai: Kanász Erzsébet   | 31     |                     |
|     | Judit                      | 14     |                     |
|     | Ilona                      | 9      |                     |
| 18. | Gyócsi István              | 50     |                     |
|     | F.: Zsinkó Zsuzsanna       | 33     |                     |



|           |                          |    |                |    |
|-----------|--------------------------|----|----------------|----|
| 19.       | Szücs György             | 36 | éves           |    |
|           | F.: Gyócsi Judit         | 27 |                |    |
|           | Fia: György              | 10 |                |    |
|           | Leánya: Ilona            | 9  |                |    |
| 20.       | Bajcsy Mátyás            | 50 | bérmálkozott   |    |
|           | F.: Lukács Éva           | 32 |                |    |
|           | Fia: Ferenc              | 11 |                |    |
|           | Leányai: Erzsébet        | 6  |                |    |
|           | Ilona                    | 4  |                |    |
|           | Zsellér: Torkos Erzsébet | 41 | özvegy         |    |
|           | Leánya: Erzsébet         | 9  |                |    |
|           | Szolgálgó: Horváth Ilona | 26 |                |    |
| 21.       | Margit István            | 30 |                |    |
|           | F.: Török Judit          | 22 |                |    |
|           | Zsellér: Katalin         | 56 | özvegy         |    |
|           | Szolgálgó: Csoknyai Éva  | 30 | özvegy         |    |
|           | Szolga: Fekete Mihály    | 24 |                |    |
| 22.       | Jakab Erzsébet           | 60 | özvegy         |    |
|           | Leánya: Török Ilona      | 23 | özvegy         |    |
|           | Fia: Szablás Imre        | 1  |                |    |
|           | Leánya: Katalin          | 3  |                |    |
| Összesen: | Lélekszám: 116           |    | Serdületlenek  | 27 |
|           | Gyónóköteles             | 86 | Vegyes házasok | 3  |
|           | Bérmálkozott             | 4  | Kálvinisták    | 3  |
|           | Özvegyek                 | 14 | Megtértek      | -  |
|           | Serdültek, nőtlenek      | 14 |                |    |

